

Pyöräalustaisten liitimien koulutusohjelma

Tämä koulutusohjelma on Suomen ilmailuliitto (SIL) ry:n hyväksymä yleisesti käytettävä koulutusohjelma. SIL on hyväksynyt koulutusohjelman 30.11.2012 ja se astuu voimaan 1.1.2013.

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo.....	1
1. Yleistä	2
2. Koulutuksen aloittamisvaatimukset.....	2
3. Teoriakoulutus	2
4. Lentokoulutus	4
5. Koulutuksen tarkastaminen.....	5
6. Pyöräalustaisen liitimen lennonopettajan pätevyys	6
Liite 2	7

1. Yleistä

- Tämä pyöräalustaisen liitimen koulutusohjelma tähtää liitimen itsenäisen lentäjän kelpoisuuteen.
- pyöräalustaisen liitimen lentosuorituksista on pidettävä lentopäiväkirjaa.
- pyöräalustaisen liitimen kouluttaja antaa oppilaalle hyväksytyyn koulutuksen jälkeen koulutustodistuksen.
- pyöräalustaisen liitimen kelpoisuustodistusta voi hakea SIL:lta. Todistuksessa kelpoisuus ilmaistaan lyhenteillä VTR-varjoliitotriike, RTR-riippuliitotriike, PPC-moottoroitu laskuvarjo. Matkustajankuljetus oikeus merkitään lyhenteellä -2 (Esim. RTR-2)
- pyöräalustaisen liitimen lennonopettajana saa toimia henkilö, joka täyttää kohdan 6 vaatimukset.

2. Koulutuksen aloittamisvaatimukset

- Pyöräalustaisen liitimen koulutus voidaan aloittaa henkilölle, joka on vähintään 15-vuotias. Jos hän on alle 18-vuotias, on hänellä oltava liidinlentotoimintaan huoltajan kirjallinen lupa.
- Matkustajaa kuljettavan liitimen ohjaajan on oltava vähintään 18-vuotias. ja allekirjoittanut terveydentila vakuutuksen.
- Muunnoskoulutuksen ollessa kyseessä pilotilla tulee olla voimassa SIL:n myöntämä moottoroidun varjoliitimen, tai moottoroidun riippuliitimen kelpoisuustodistus, tai FAI:n jäsenjärjestön myöntämä moottoroidun liitimen kelpoisuustodistus.

3. Teoriakoulutus

Suosittelava koulutusmateriaali:

- Toiminta pyöräalustaisella liitimellä (01.01.2013)
- Pyöräalustaisen liitimen lentokelpoisuuden varmistaminen (01.01.2013)
- HP/NLF -opas (11.9.2000)
- Soveltuvat turvallisuustiedotteet sekä onnettomuustutkinta ja vaaratilannetapaukset
- Käytössä olevat lentokaluston käsikirjat
- Kouluttajan hyväksymä internet-tietokanta.
- Lentotoiminta pyöräalustaisella liitimellä

Teoriakoulutuksen vähimmäisisältö:

- Aerodynamiikka
- Moottorin vaikutus lennossa
- Kohtauskulma, tehon käyttö ja potkurin kierto
- Moottorin tehon vaikutus kaarroksiin
- Sääoppi
- Ilman kosteuden vaikutus moottorin toimintaan
- Tuuligradientti ja sen huomioiminen
- Liidin ja moottori
- Moottorin rakenne ja toiminta
- Moottorin huolto, polttoaineet
- Lentokelpoisuuden ylläpito
- Tarkastuslistat, ohjekirjat sekä vakuutustodistus.
- Ilmailumääräykset ja säännöt
- Lentosäännöt ja ilmatilaluokat
- Ilmailukartta ja sen lukeminen
- Lennonvalmistelu
- Sää tietojen hankkiminen
- Lentopaikan valinta
- Lentosuunnitelman tekeminen
- Toiminta valvotussa ilmatilassa
- Lentäminen
- Lentoliikerajoitukset ja lentäjän sekä lisäpainon merkitys
- Moottorin turvallinen käyttö maassa ja ilmassa
- Turvallinen lentotapa
- Ilmailufysiologia
- Kuulon suojaaminen
- Triken vipuvarren vaikutus
- Kylmyys
- Happirajat
- Väsymystilat
- Jännittäminen
- Teoriakoe, sekä suullinen koe joilla mitataan käsiteltyjen aiheiden oppiminen

4. Lentokoulutus

Ennen ensimmäistä yksinlentoa on oppilaan suoritettava hyväksytyksi kirjallinen teoriakoe.

Kouluttajan on todettava liitimen ja pyöräalustan (voi olla 1-tai 2-paikkainen) yhteensopivuus ja soveltuvuus koulutettavalle sekä liitimen ja pyöräalustan ohjekirjan mukaiset tarkastukset tehdyiksi ennen koulutuslentoja.

Pyöräalustaisen Riippuliitimen ohjaajalla on oltava vähintään 60 lennon kokemus kyseisen ohjaustavan pyöräalustaisella liitimellä.

Pyöräalustaisen varjoliitimen ja laskuvarjon ohjaajalla on oltava vähintään 40 lennon kokemus kyseisen ohjaustavan pyöräalustaisella liitimellä.

Ohjaajalta, joka täyttää itsenäisen lentämisen edellytykset ryhmän B tai C liitimellä käyttäen vastaavaa ohjaustapaa, riittäväksi katsotaan vähintään 20 lennon kokemusta kyseisen ohjaustavan pyöräalustaisella liitimellä.

Kokemus, jota edellytetään matkustajan kuljettamiseen:

Ohjaajalla on oltava lentokokemusta ohjaajana kyseisen ohjaustavan liitimellä vähintään 35 lentotuntia, joista vähintään 15 tuntia yksinlentoina. Ohjaajalla on oltava vähintään viisi lentoa lentokoulutusta antavan henkilön kanssa liitimen ohjaajan paikalla lennettyinä ja hänellä on oltava lentokokemusta kyseisellä ohjaustavalla vähintään 10 lentoa viimeisten 6 kk aikana.

Lentokoulutuksen vähimmäisisältö:

- Käsittelyharjoittelu esim, hinaamalla pyöräalustaa siipi lentoasennossa
- Pyöräalustan huolto, kokoaminen ja käyttö
- Moottorin turvallinen käynnistäminen
- Pyöräalustan maakäsittely ilman siipeä (rullausharjoitukset)
- Pyöräalustan ripustuspisteen säätäminen (kuormauksen mukaan)
- Hätätilanteet lähdössä
- Valmistautuminen koululentoon
- Tarkastukset ennen lentoa
- Lennon suunnittelu ja lentosuunnitelman teko
- Opettajan ja oppilaan välinen viestintä
- Lentäminen
- Starttitekniikka
- Kaasun käyttö startteissa ja lennolla

- Laskeutuminen sekä laskeutumistarkkuuden harjoittelu
- Turvallisen startti- ja laskeutumipaikan valinta
- Hätätilanteet lennolla
- Lentokenttä käyttäytyminen

5. Koulutuksen tarkastaminen

Kouluttaja seuraa oppilaan edistymistä vaiheittain. Seuraavaan vaiheeseen tulee siirtyä vasta kun edellinen hallitaan.

Opitut taidot todetaan tarkastuslennolla. Tarkastuslennon tulee olla kolmiolento, jonka pituus on vähintään 30 km.

Tarkastuslennon saa hyväksyä henkilö, joka täyttää kohdan 6 vaatimukset.

Tarkastuslennolla on todettava, että oppilas osaa vähintään seuraavat asiat:

- Kaluston huoltaminen
- Lentosuunnitelman tekeminen
- Kaluston lentokelpoisuuden tarkastaminen
- Turvallinen maakäsittely
- Turvallisen startti ja laskupaikan valinta
- Turvallinen starttitekniikka
- Toimia oikein hätätilanteessa
- Kaasun käyttö tilanteen mukaan
- Turvallinen lentotapa
- Polttoaineen kulutuksen arviointi
- Riittävä lentosuunnistustaito
- Sääopin hallinta

6. Pyöräalustaisen liitimen lennonopettajan pätevyys

Pyöräalustaisen liitimen lennonopettajan pätevyysvaatimukset ovat:

- Riippuliitimellä varustetussa pyöräalustaisessa liitimessä SIL Ry:n myöntämä moottoroidun riippuliitimen lennonopettajan kelpoisuus.
- Varjoliitimellä tai laskuvarjolla varustetussa pyöräalustaisessa liitimessä SIL Ry:n myöntämä moottoroidun varjoliidon lennonopettajan pätevyys. Edellä mainitun opettajakelpoisuuden lisäksi pyöräalustaisiin edellytetään kyseisen liidinyhmän täydennyskoulutus.
- FAI:n jäsenjärjestön myöntämä pyöräalustaisen liitimen lennonopettajan kelpoisuustodistus.
- SIL Ry:n myöntämä Pyöräalustaisen liitimen lennonopettajan kelpoisuustodistus.

Kokemusvaatimukset:

- Lentokoulutusta 1-paikkaisella liitimellä voi antaa henkilö, joka on iältään vähintään 18 vuotta ja jolla on ollut yli kaksi vuotta koulutuksessa käytettävän liidinyhmän ja ohjaustavan itsenäiseen lentämiseen vaadittava oikeus ja jolla on lentokokemusta vähintään 50 lentotuntia koulutuksessa käytettävällä liidinyhmällä ja ohjaustavalla.
- Lentokoulutusta 2-paikkaisella liitimellä voi antaa henkilö, joka täyttää edellä olevat vaatimukset, jolla on oikeus kuljettaa matkustajaa ja jolla on lentokokemusta ohjaajana koulutuksessa käytettävällä liidinyhmällä ja ohjaustavalla vähintään 100 lentotuntia, joista vähintään 70 lentotuntia päällikkönä.

Lentokoulutuksen antaneen henkilön on merkittävä antamansa koulutus koulutettavan ohjaajan lentopäiväkirjaan. Merkinnästä on käytävä ilmi koulutuksen aihe, käytetty koulutusohjelma, päivämäärä, lentokoulutuksen antaneen henkilön nimi.

SIL:sta voi hakea pyöräalustaisen liitimen lennonopettajan kelpoisuutta. Todistuksessa kelpoisuus ilmaistaan lyhenteellä PAL-O.

Opettajakoulutuksessa alussa siirtymäsäännös (Liite 2), jonka jälkeen sovelletaan edellämainittua koulutusohjetta.

Liite 2

Siirtymäsäännös , voimassa 1.1.2013-31.3.2013

Voimassa olevan SIL Ry:n myöntämän moottoroidun varjo- tai riippuliitimen opettajankelpoisuuden omaavalle henkilölle annetaan täydennyskoulutus kyseisen liidinryhmän pyöräalustaiselle liitimelle, jonka jälkeen kyseinen henkilö voi hakea SIL Ry:stä kyseisen liidinryhmän pyöräalustaisen liitimen opettajankelpoisuutta.

Ne henkilöt joilla on voimassaoleva moottoroidun varjo- tai riippuliitimen kelpoisuus ja ovat lentäneet ko. luokan pyöräalustaisella liitimellä vähintään 50 lentotuntia, voivat hakea kelpoisuutta ko.luokkaan suoritettuaan täydennyskoulutuksen.

Molemmat täydennyskoulutukset järjestää SIL Ry:n Trike komitea.